

Г. О. Батеніна

*Житомирський державний університет імені Івана Франка
Науковий керівник: канд. філол. наук, доцент Л. Ф. Соловійова*

Класифікації синонімів у сучасній англійській мові

Синоніми, вказуючи на одне і те ж поняття і маючи однакове лексичне значення, розрізняються своєю експресивною забарвленістю, закріпленістю за певним стилем, ступенем вживаності. Для повного розуміння питання синонімії необхідно розглянути існуючі в англійській мові класифікації синонімів.

Багато дослідників не обмежуються визначенням критеріїв для виділення синонімів, а дають свою класифікацію останніх. Так, Ю. С. Степанов виділяє синоніми по денотату і по сигніфікату. Синоніми по денотату виражають два різних поняття про один предмет, а синоніми по сигніфікату, навпаки, виражають одне й те ж поняття, але називають два різних предмета. При цьому Ю. С. Степанов зауважує, що в чистому вигляді як перший, так і другий типи зустрічаються рідко, набагато частіше два слова позначають один предмет і одне поняття, розрізняючись лише у його "відтінках" [4: 30].

Більшість дослідників, в тому числі В. Г. Вілюман, в залежності від стилістичної гомо- та гетерогенності, виділяють дві великі групи синонімів: ідеографічні, що відрізняються смисловими відтінками (to understand – to realize) та стилістичні, що відрізняються за стилістичною забарвленістю (get arrested – get nailed). Зазвичай підкреслюється, що ідеографічні синоніми сприяють більш точному вираженню думки, а стилістичні синоніми роблять мовлення більш емоційним і виразним [2: 33-35].

Т. І. Арбекова ділить синоніми в залежності від розпізнавальних ознак на:

1) емоційно нетотожні; 2) асоціативно нетотожні; 3) дефініційно нетотожні [1: 129-134].

Емоційно нетотожні синоніми виражають різне емоційно-оціночне ставлення в одних і тих самих предметів і, як правило, належать до різних стилів мовлення: soldier (стилістично немаркована) – warrior (уроч.), get married – get buckled (жарт.)

Асоціативно нетотожні синоніми, як правило, розрізняються сферою вживання і є різностильовими синонімами. Вони є семантично похідними від різних коренів і співвідносять один і той самий предмет з різними класами предметів. Наприклад, money: cabbage, chips, berries, dough, brass; prison: cage, den, cooler, school, can, hotel.

Дефініційно нетотожні синоніми – синоніми, з яких один висловлює побутове, а інший – науково відпрацьоване поняття про той самий предмет: die – pass away, join the great majority, take the ferry, kick the bucket [5].

Ще один критерій – територіальна поширеність тих чи інших синонімів. В цьому аспекті можна говорити про загальнопоширені та територіально-діалектні синоніми [3: 136].

У сучасній англійській мові варто виділити також американо-британські синоніми – найменування одних і тих же предметів, прийнятих в різних варіантах англійської мови: chemist's – drugstore; luggage – baggage.

Отже, різні підходи до класифікації англійських синонімів та вивчення існуючих типів синонімів дають нам повніше уявлення про синонімію як одне із мовних явищ.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ

1. Арбекова Т. И. Лексикология английского языка / Т. И. Арбекова. – М.: Высшая школа, 1977. – 240 с.
2. Ворно Е. Ф. Лексикология современного английского языка / Е. Ф. Ворно. – Л.: Просвещение, 1955. – 169 с.
3. Левковская К. А. Лексикология немецкого языка / К. А. Левковская. – М.: Просвещение, 1956. – 224 с.
4. Степанов Ю. С. Основы языкознания / Ю. С. Степанов. – М.: Просвещение, 1966. – 271 с.
5. Мовні явища в англійській мові. – Режим доступу: http://revolution.allbest.ru/languages/00007898_0.html.